

144.

U S T A W A

z dnia 9 marca 1920 roku

zmieniająca niektóre postanowienia ustaw o postępowaniu sądowym cywilnym, obowiązujących w b. dzielnicy austriackiej.

Art. 1. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. (L. 110 Dz. u. p.) wprowadzająca normę jurysdykcyjną ulega następującym zmianom:

1. Do art. V dodaje się ustęp:

„Przepis ten stosuje się tylko do spółek, zakładów i stowarzyszeń, które mają swoją główną siedzibę w Państwie Polskiem, chyba że w traktatach międzynarodowych co innego postanowionem zostanie“.

2. Uchyła się art. VIII L. 1 i art. XIV.

Art. 2. Norma jurysdykcyjna z dnia 1 sierpnia 1895 r. (L. 111 Dz. u. p.) ulega zmianom następującym:

1. W § 7a liczbę „2500“ zastępuje się liczbą „25000“, w pierwszym ustępie opuszcza się słowa „według przepisów o postępowaniu przed trybunałami pierwszej instancji“.

2. Do § 7a dodaje się następujące ustępy:

„Ponadto sędzia samoistny rozstrzyga bez względu na wartość sporu w następujących sporach, należących do właściwości trybunału pierwszej instancji:

- a) w sporach o niedobrowolny rozdział od stołu i łoża i w sporach o dostarczenie utrzymania (alimenta),
- b) w sporach oznaczonych w § 94, jeżeli proces główny należy do sędziego samoistnego,
- c) w sporach, należących do właściwości sądów powiatowych, o ile w myśl przepisów o sądach szczegółowych wniesione będą do trybunału pierwszej instancji,
- d) w sporach, które powstały w toku i z powodu postępowania egzekucyjnego (§ 17 o. e.) łącznie ze sporami wymienionymi w §§ 35 do 37 o. e.

Spory o roszczenia majątkowe ponad 25000 koron będą rozpoznawane przez sędziego samoistnego, jeżeli powód wniosek taki postawi w skardze, a pozwany na pierwszej audjencji lub w zarzutach, wniesionych przeciw nakazowi płatniczemu w postępowaniu nakazowym, temu się nie sprzeciwi, albo jeżeli obie strony na pierwszej rozprawie przed wdaniem się w spór zgodnie wobec sądu oświadczą, że poddają się orzecznictwu sędziego samoistnego“.

3. Po § 7a dodaje się:

„§ 7b.

Sędzia samoistny ma wszelkie prawa i obowiązki, jakie według przepisów części drugiej procedury cywilnej mają senat i przewodniczący i stosuje przepisy o postępowaniu przed trybunałami pierwszej instancji.

Atoli w sprawach, należących do właściwości sądów powiatowych (§ 7a ust. 3 lit. c), strony nie będą zniewolone do ustanawiania adwokatów swoimi zastępcami. Przy rozpoznawaniu spraw drobiazgowych i skarg z powodu naruszenia posiadania sędzia samoistny stosuje przepisy §§ 448 i 460 p. c. Sędzia samoistny wydaje też nakazy zapłaty w postępowaniu wezwawczem, oraz nakazy oddania lub odbioru przedmiotu najmu lub dzierżawy w przypadkach przewidzianych w § 79 n. j.“.

4. W § 49 L. 1 i w § 51 ust. 1 słowa „pięciuset złotych“ zastępuje się słowami „dwóch tysięcy pięciuset koron“.
5. W § 60 liczbę „2500“ zastępuje się liczbą „25000“.
6. Drugie zdanie § 69 zastępuje się zdaniem „Jeżeli takiego sądu niema, albo też nie można go wysledzić, wyznaczy go Sąd Najwyższy“.
7. Uchyła się ustęp drugi § 88.
8. W pierwszym ustępie § 100 słowa „w Sądzie Krajowym Wiedeńskim“ zastępuje się wyrazami „wyznaczy go Sąd Najwyższy“.

Art. 3. Procedura cywilna z dnia 1 sierpnia 1895 r. (L. 113 Dz. u. p.) ulega zmianom następującym:

1. W pierwszym ustępie § 29 słowa „pięciuset złotych“ zastępuje się słowami „dwóch tysięcy pięciuset koron“.

2. W § 117 wyrazy „stu złotych“ zastępuje się wyrazami „tysiąca koron“.

3. Między ustępy 1 a 2 § 187 wstawia się ustęp: „Jeżeli niektóre z połączonych sporów należą do sędziego samoistnego, do przeprowadzenia rozprawy i rozstrzygnięcia powołany jest senat“.

4. Między ustępy 1 a 2 § 192 wstawia się ustęp: „Spory w myśl § 187 ust. 2 do wspólnej rozprawy łączone można wprawdzie napowrót rozdzielić, wszelako dla każdego z tych sporów senat nadal pozostaje właściwym“.

5. W § 199 ust. 1 słowa „pięćdziesięciu złotych“ zastępuje się słowami „pięciuset koron“.

6. W ustępie pierwszym § 200 słowa „stu złotych“ zastępuje się słowami „tysiąca koron“.

7. W ustępie pierwszym § 220 słowa „pięćdziesiąt złotych“, „sto złotych“, „trzysta złotych“ zastępuje się słowami „pięćset koron“, „tysiąc koron“, „trzy tysiące koron“.

8. W § 224 ust. 1 L. 7 słowa „pięćdziesięciu złotych“ zastępuje się słowami „pięciuset koron“.

9. Do § 227 dodaje się ustępy:

„Roszczenia, które należą do sędziego samoistnego, można połączyć także z roszczeniami należącymi do senatu. Do rozpoznania takich, jedną skargą objętych, roszczeń powołany jest senat.

Jeżeli jedną skargą objęto więcej roszczeń, z których każde nie przekracza kwoty lub wartości 25.000 koron, sędzia samoistny przeprowadzi rozprawę i rozstrzygnie spór także wtedy, jeżeli suma roszczeń przekracza kwotę lub wartość 25.000 koron“.

10. Do § 258 dodaje się ustępy 3 i 4.

„Pisma przygotowawcze w ustępie 1 wymienione należy podać tak wcześniej, ażeby przed pierwszą ustną rozprawą mogły być doreczone stronie przeciwnej. Po pierwszej rozprawie mogą być wnoszone tylko pisma określające nowe środki dowodowe lub też sposób przeprowadzenia dowodu na okoliczności już przytoczone, jeżeli strona na rozprawie tego uczynić nie mogła (§§ 179 i 181).

Pisma, wniesione za późno, lub zawierające wyłącznie wywody prawne, będą odrzucone z urzędu“.

11. § 417 zmienia się w sposób następujący:

- a) w ustępie 1 uchyła się wyrazy „4 stan faktyczny wyroku“, a następny punkt „uzasadnienie rozstrzygnięcia“ będzie oznaczony liczbą „4“.

- b) ustęp 2 i 3 zastępuje się ustępem:

„W uzasadnieniu rozstrzygnięcia, które ma być widocznie oddzielone od wyrzeczenia, przedstawi sąd treściwie ale dokładnie, które okoliczności faktyczne i z jakich przyczyn uznał za ustalone lub nieustalone i jakimi

zasadami kierował się, rozstrzygając pytania prawne i uchylając wniesione zarzuty. Streszczenie samej osnowy spornego stosunku w uzasadnieniu potrzebne jest o tyle, o ile to jest niezbędne dla zrozumienia faktycznych ustaleń”.

12. Uchyla się napis „Sprostowanie stanu faktycznego” i §§ 420 i 421.

13. W ustępie pierwszym § 422 wykreśla się wyrazy „420 lub 421”.

14. W ustępie pierwszym § 423 uchyla się wyrazy „według osnowy stanu faktycznego wyroku”.

15. W § 424 uchyla się wyrazy „nad sprostowaniem stanu faktycznego wyroku lub” i wyrazy „którego stan faktyczny ma być sprostowany lub”.

16. W § 444 pierwsze zdanie drugiego ustępu zastępuje się zdaniem: „Taka uchwała dowodowa musi być na piśmie do dni trzech po zamknięciu rozprawy w kancelarii sądowej dla stron do przejrzenia złożona. Stronom wolno do trzech dni po otrzymanem zawiadomieniu o tem złożeniu przejrzeć pisemne wygotowanie. Przed upływem tego trzydniowego czasokresu nie odsyła się aktów do sądu wezwanego”.

17. § 445 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli ustna rozprawa na jednej audjencji przeprowadzona i ukończona została, albo jeżeli po myśli § 193 ust. 3 rozprawa przed przeprowadzeniem dowodów zamknięta zostanie, może sąd zaniechać protokołowania tego, co w przemówieniach stron do stanu sprawy się odnosi i wyłożenie tego zachować do pisemnego wygotowania stanu faktycznego rozprawy, względnie uchwały dowodowej.

Takie pisemne wygotowanie będzie do trzech dni po zamknięciu rozprawy w kancelarii sądowej dla stron do przejrzenia złożone. Stronom wolno w ciągu trzech dni po otrzymanem zawiadomieniu o tem złożeniu wnieść opozycję z powodu niedokładności tego, co pisemne wygotowanie o przytoczeniach stron pod względem faktów i dowodów zawiera. Opozycję można do protokołu oświadczyć albo stwierdzić treściwie ułożonem pismem (§ 212 ust. 2 i 3).

Na skutek opozycji może sędzia pisemne wygotowanie stanu faktycznego rozprawy względnie uchwały dowodowej odpowiednio zmienić.

Uchwała powzięta na skutek opozycji nie ulega zaczepieniu i niema też przywrócenia do stanu poprzedniego z powodu niedotrzymania czasokresu w ustępie drugim określonego”.

18. Po § 445 dodaje się:

„§ 445a.

Protokół rozprawy w przypadkach, określonych w §§ 444 i 445, zawierać będzie tylko okoliczności i oświadczenia w §§ 207 i 208 wskazane”.

19. Uchyla się § 446 i drugi ustęp § 447.

20. W § 448 wyrazy „pięćdziesięciu złotych” zastępuje się wyrazami „pięćuset koron”; dodaje się ustępy 2 i 3:

„Jeżeli pozwany na pierwszej rozprawie zarzuci niedopuszczalność postępowania drobiazgowego z powodu, iż szacunek przedmiotu sporu w myśl § 56 ust. 2 jest nadmiernie niski i jeżeli jest zarazem prawdopodobne, że przy należytem ocenieniu wartość przedmiotu sporu przekroczy granicę sporów drobiazgowych, sędzia procesowy oznaczy wartość przedmiotu sporu po przesłuchaniu stron i przeprowadzeniu dochodzeń, jakie w tym celu uzna za potrzebne. Wartość nieruchomości oznaczona będzie według § 60 ust. 2. Przeciw tej uchwale niema środka prawnego.

Gdy na skutek dochodzeń sąd zniewolony będzie wdrożyć rozprawę podług zwyczajnego postępowania przed sądami powiatowemi, powód poniesie, względnie zwróci, koszta dochodzeń; w przeciwnym razie koszta poniesie, względnie zwróci, pozwany”.

21. Uchyla się § 487.

22. Ustęp pierwszy § 492 zmienia się w ten sposób, że do drugiego zdania tego ustępu dodaje się wyrazy „albo gdy strona, która apelację

wniosła, w piśmie apelacyjnym wyraźnie wyznaczenia ustnej rozprawy nad apelacją się rzeknie, a strona przeciwna albo w odpowiedzi apelacyjnej, albo w osobnym piśmie, do sądu procesowego pierwszej instancji lub do sądu apelacyjnego wniesionem, wyraźnie temu się sprzeciwi“.

23. Uchyła się ustęp drugi § 493.

24. W ustępie drugim § 498 wyrazy „w stanie faktycznym wyroku“ zastępuje się wyrazami „w pisemnym wygotowaniu stanu faktycznego rozprawy“.

25. Uchyła się ustęp drugi § 500.

26. W ustępie trzecim § 502 wyrazy: „1000 k.“ zastępuje się wyrazami „2500 k.“.

27. Uchyła się ustęp drugi § 508.

Art. 4. Ilekroć obowiązujące w b. dzielnicy austriackiej ustawy o postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych nakazują użycie pośrednictwa Urzędu Naczelnego Marszałka Dworu w stosunku do osób z prawem zakrajowości (§ 32 n. j. i § 119 p. c.), należy używać pośrednictwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 5. W § 30 ustawy o sądach przemysłowych z dnia 27 listopada 1896 r. (L. 218 Dz. u. p.) słowa „pięćdziesięciu złotych“ zastępuje się słowami: „pięciuset koron“.

Art. 6. W § 4 ces. rozporządzenia z dnia 22 lipca 1915 r. (L. 208 Dz. u. p.) o odnowieniu i sprostowaniu granic wyrazy „stu koron“ zastępuje się wyrazami „pięciuset koron“.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie dnia 15 kwietnia 1920 r. i — z wyjątkiem postanowień zawartych w art. 2 L. 7 i w art. 3 L. 21 ma zastosowanie również do sporów, które w tym dniu w sądzie wiszą.

Sprawy, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajdują się w trybunale pierwszej instancji, a według postanowień niniejszej ustawy należałyby do właściwości sądów powiatowych, będą dalej rozpoznawane przez trybunał pierwszej instancji, z wyjątkiem tych spraw, w których przed wejściem w życie tej ustawy postępowanie spoczęło lub uległo przerwie, a podjęte będzie dopiero po wejściu w życie tej ustawy.

Sprawy, wiszące w trybunale pierwszej instancji, które według postanowień niniejszej ustawy należą do sędziego samoistnego, będą temu sędziemu przekazane, chyba że rozprawę zamknięto przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Do sporów wiszących w sądzie powiatowym, w których przed wejściem w życie niniejszej ustawy rozprawę zamknięto, będą stosowane nadal przepisy o zwyczajnym postępowaniu przed sądami powiatowymi, chociażby według postanowień niniejszej ustawy należało do nich stosować postanowienia o postępowaniu w sprawach drobiazgowych.

Art. 3 L. 11 do 15, 17, 23, 24, 26 i 27 tudzież artykuły 5 i 6 nie będą stosowane w sprawach, w których przed wejściem w życie tej ustawy sąd bądź wyrok wydał, bądź też rozprawę zamknął i wydanie wyroku zastrzegł, bądź wreszcie powziął uchwałę określoną w § 4 ces. rozp. z dnia 22 lipca 1915 r. (L. 208 Dz. u. p.).

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Sprawiedliwości.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

L. Skulski

Minister Sprawiedliwości:

Jan Hebdzyński